

Cuvaj marad. Félhivatalosan jelentik: A ma reggeli lapok a „Vossische Zeitung“ zág-rábi értesülését közlik, mely szerint *Cuvaj* Ede horvát bán és királyi biztos a legközelebbi napokban vissza fog lépni és helyébe egy eddig tényleges szolgálatban volt honvédelvezérőrnagyot neveznek ki királyi biztosi hatáskörrel a horvát kormányzat élére. Ezzel szemben illetékes helyen kijelentik, hogy *Cuvaj bán királyi biztos távozásáról nincsen szó és az ezen hírhez fűzött minden más kombináció is alaptalan.*

A Napközi Otthon megnyitása.

A jótékonyági egyesületek készülődése.

(*Saját tudósítónktól.*) A legkomolyabban benne élünk már az őszenben. A „paikos nap-sugár“ már nem játszadozik és az „enyhe szellő“ sem suhan át a lombok között. Hűvös, szeles és csatakos az idő, a kandallóban már pattog a tüz és az utcasarkon fázós hang-nénike beszéli, hogy itt van már a jó meleg maróni... Ősz van.

Beköszöntött a jótékonyág szezónja. A mikor Délre költözködik a fecskemadár, a jótékonyági egyesületekben megnyílnak az ajtók és megkezdődik a filantrópok munkája. Készülődés a szegények, az elhagyatottak rettegett időszakára, a télre. Kell jó meleg ruha, kell tüzifa és kell egy kis meleg táplálék is, a test fűtésére. A társadalomnak ez az önkéntes gondviselése igen sok pénzt igényel, amelyet csak fáradságos munkával és sok-sok ötlettel lehet megszerezni. A *pumolás* szót ebben az esetben föltétlenül ki kell fejejtetni, mert a szegényekről, kisdedekekről, aggokról és elhagyatottakról való gondoskodás nemes és komoly munka, amelyet csak hálával és elismeréssel kísérhetünk.

A szegedi jótékonyági egyesületekben már lázas készülődés uralkodik. A jótékony-ság munkája Szegeden négy egyesületben összpontosul és pedig a Szegedi Jótékony-sági, a Szegedi Növédő, a Szegedi Zsidó Jótékony és a Szegedi Református Nőegyesületben. Ezeken kívül sok kisebb egyesület és jótékony asztaltársaság buzgólkodik a szegények fölsegítésén.

A napokban már megindul a gyűjtés az ingyen kenyérre, tüzelő eszközre és meleg ruhára. A zsidó nőegyesület ingyen ebédben is részesíti a jelentkező szegényeket vallás-különbség nélkül. Jelentkezni lehet a szidó iskolában levő népkonyhában.

Az utóbbi évek legjelentősebb jótékony-sági eseménye a *Napközi Otthon*. A Napközi Otthonban egész éven át elhelyezést nyernek a kettő-hat éves gyermekek, akiknek a szülei munkában vannak. Az otthont begavári *Back* Bernát építtette a katolikus nővédegyesületnek.

Raskó István dr.-né, az egyesület elnöknője a következőket mondta a legújabb jótékonyági intézményről:

— A Szegedi Katolikus Növédő Egyesület legsürgősebb feladata most a *Napközi Otthon* megnyitásának az előkészítése. Az Otthon a Korona-utca 18. sz. házban lesz, amelyet begavári *Back* Bernát most építtetett a katolikus nővédegyesületnek. A Napközi Otthonba valláskülönbség nélkül fölveszünk gyermekeket, két évestől hat éves korig, akiknek a szülei napközben munkában vannak. Az Otthonban a gyermekek teljes ellátásban részesülnek. Az Otthon reggel 5 órától este nyolc óráig rendelkezésre áll. Január elsején lesz a megnyitás.

— A megnyitás részleteivel és általában az egyesület téli programjával a választmány kedden délután négy órakor foglalkozik. Minden valószínűség szerint rendezünk majd a télen három közművelődési estélyt és bálát.

A jótékonyági egyesületek most készítik a téli programot. A jelek szerint a télen intenzív társadalmi életben lesz részünk.

Avan Katan szegedi kalandjai.

— Egy néger-karrier Magyarországon. —

(*Saját tudósítónktól.*) A Gedónak, ahol Favágó Illés szokta megtáncoltatni Jójárt Mariskát és ahol boldog fiatalok között vasárnap délutánokon konfetti-esata tart, különös szenzációja volt az elmúlt nyáron. Arab karaván vonult be a turós lepény birodalmába és fekete bőrű emberek mutogat-tak csoda-dolgokat gyérszámú közönség előtt. A Gedó rossz helynek bizonyult mutatványos színház számára és az arab karaván bejebb vonult a városba, egyenesen a Vig-színpad-színpadára, ahonnan ép akkor vonult ki szánalmasan megapadt társulatával a megakadt kabarédirektor, Schönfeld. Néhány napon keresztül itt fújtak arabusék a tüzet, lejtették különböző has- és vallási táncukat, majd beelégelve a sok dicsőséget és kevés kenyeret, más vidékekre vándoroltak el.

Az új köztisztasági vállalat azóta — egy-két év nagy idő, az alatt sok mindent meg lehet csinálni — a port is eltakarította, amivel a karaván Szegedről való kivonulása alkalmával bevonta az utakat. Sőt újabb arab karaván ejtette kétségbe Szeged közönségét bámulatosan ósdi mutatványaival. És most, amikor — végre a vízes őszi estéken semmitmondó színházi előadásokon áldozhatunk a kultúra szent üzetének, egy négerfiu, aki az arab karavánból maradt itt, egy letagadhatatlan szittyá gesztussal közénk áll és azt mondja:

— Itt vagyok, itt maradtam, rabszolga se vagyok már, fölszabadultam, most elme-gek inasnak, igaz, hogy berugtam, részeg is vagyok, de Királyhalmán úgy tanítottak meg, hogy ez a kultúra.

Majdnem ezeket mondta az a néger fiu, akinek ma a rendőrséggel gyűlt meg a baja és akinek becsületes polgári neve *Avan Katan*. Az ifju és duzzadó erejű *Avan Katan* az arab karavánnak Szegedről való eltávó-zása után itt maradt, megtetszett neki a metropolis. Innen szerződött el *Makóra, Érdeki* József vendéglőshöz. Ugy látszik, nála kötött közelebbi ismeretséget az itallal. De *Avan Katan* karrierjének utja a magasba vitt. *Makóról Nádasy* József szintársulatához szerződött, *színész akart lenni*. Ez nem sikerült neki, de elérte azt, hogy *Nádasy nagy ünnepségek és ceremóniák között fölszabadította*. A színészkedés azonban ezek után se akart sikerülni és minthogy *Avan Katan* már nem volt rabszolga, amiatt is elégedetlenkedett, — hogy neki a színház szépeitől csak incselkedés jutott. Megharagudott tehát, nagyot ütött botjával a saját fejére, azután kezébe vetté a botot és bucsut mondott a festett világnak és Szabadkának.

És azóta úgy élt *Avan Katan*, mint egy magyar ur, magyar dzsentrí. Nem dolgozott, de ivott, pénze nem volt, de hencegett. Ilyen minőségben került Királyhalmára, ott a többi között egy korezmába, ahol a többi között alaposan berugott és a többi között olyan botrányt csinált, hogy a rutinirozott botránycsinálók is megrémültek tőle. Mindenkit kivert a korezmából és már-már azt hitték, hogy a hagyományos emberevésre kerül a sor. A megrémült emberek Alsótanyára te-

lefonáltak rendőri segítségért, ami — szerencsen emberevésről lévén szó — hamarjában megérkezett. A rendőrök lefűlelték *Avan Katant*, behozták Szegedre, ahol a rendőrségen, *Szakáll* kapitány előtt magyar nyelven és töredelmes megbánások között mondta el garázdálkodásának és életének történetét a fekete dzsentrí.

Szabadon bocsátották és az esőben az új-szegedi állomásra gyalogolt a néger. Az ambíciói kezdenek megtöredezni, vagy talán mindegy neki: most inasnak akar beállani *Rónay* Jenőhöz. Hozzá utazott az ujszegedi állomásról.

Vig és szomoru művészlevél Párisból.

(*Saját tudósítónktól.*) *Gaál* Endre dr, Szeged város kulturánácsosa, a napokban levelet kapott. Egyik szegedi ifju, — akit a szenátor ur a művészet nevében szintén pártfogásba vett, — *Csáky* József irta a levelet. Vig és szomoru a levél. Csudásan lelkes és megdöbbentően lehangolt. Vig, örvendező, — mert azt írja, hogy „a legnagyobb francia művészek között állították ki a munkám“, meg aztán a világ egyik legelső művészeti folyóirata, az *Illustration* hozza egyik szobra reprodukcióját. És szomoru az írás, mert kénytelen arról is beszámolni, hogy ha gyors segítséget nem kap Szegedről, segítő szülő-városából, úgy éhen pusztul. *Vegye meg Szeged szabad királyi város vagy a Képzőművészeti Egyesület egyik, kész bronzszobromat*, — írja.

A levelet különben szóról-szóra visszaadjuk. Ime:

Nagyságos Uram!

Nagyon örülök, hogy képes vagyok haladásomról, sőt sikeremről írni Nagyságodnak, kegyes pártfogómnak. Az idei *Salon d'Automne*-ban ismét képviselve vagyok és a legjobb teremben, a legnagyobb francia művészek között állították ki a munkám és így megismerkedtem a legjobb francia művészekkel, kiknek tetszik a dolgom. Az újságok is irtak rólam, sőt az „*Illustration*“-ban meg is fog jelenni a reprodukciója szobromnak.

De mindannak dacára, hogy karrierem megindult és hogy kezdenek itt, Párisban és így az egész világon megismerni, jó magam azon a ponton vagyok, hogy éhen haljak, a szó-szoros értelmében. Most, hogy sorokat írom, már másfél hete nem ettem mást, mint kenyeret és bizony nagyon gyöngének érzem magam. Tudom, hogy ez nem mehet tovább és ha gyors segély nem érkezik, úgy igazán nem tudom, mi lesz velem két hét múlva. Az atelieremért is fizetni kell 115 K-át, különben kidobnak. Ezen a nyáron, sőt a tavasszal, minden pénzem azonkívül 400 K kölcsönt öltem bele a munkába, készülve a *Salon d'Automne*-ra. A várt siker megérkezett, de anyagi haszon nélkül, (legalább ez évre) és az ösztöndíjam ki kellett fizetnem adóságra. Pedig elég rosszul éltem a nyáron is. *Mindent a modell, öntés stb. emésztett föl*. Most itt állok márciusig egy fillér nélkül. Kölcsönt nem kaphatok, mert az illetők elutaztak, részint pedig abból élnek, amit nekik megadtam. Számomra, gyors segély nélkül nincs más hátra, mint éhen halni. Nagyon kérem Nagyságodat, járja ki érdekemben, hogy a város megvegye (vagy a Képzőművészeti Egyesület) azt a szobrom (buste, férfifej), melynek fényképét legutoljára küldtem el Nagyságodnak. *Ára, bronzban 600 K*. Így képes leszek kitartani. Különben teljes lehetetlen. Az Akadémia is megnyílt, de alig tudok valamit csinálni, oly gyöngye vagyok. Nagyon félek, hogy beteg leszek és kórházba kell mennem.